

Bryssel den 22 januari 2024
(OR. en, hu)

5599/24
ADD 1

Interinstitutionellt ärende:
2022/0099(COD)

CODEC 118
ENV 65
CLIMA 27

I/A-PUNKTSNOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Utkast till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014 (första behandlingen) – Antagande av lagstiftningsakten = Uttalanden

Uttalande från Tjeckien

Tjeckien är fast beslutet att säkerställa efterlevnad av Montrealprotokollet, bekämpa olaglig handel mer effektivt och bidra till EU:s insatser för att uppnå målen i 55 % -paketet och klimatneutralitet.

Vi instämmer i förordningens syften men beklagar att den slutliga överenskommelsen enligt oss går utöver dessa mål och tar upp politiska val som inte har analyserats fullt ut och som omfattas av annan lagstiftning, särskilt Reach-förordningen.

Enligt Tjeckien omfattar de mest problematiska bestämmelserna den nya punkten om brytare (artikel 13.5), som förbjuder ett av alternativen med låg GWP, och flera delar av bilaga IV, särskilt om delade värmepumpar och luftkonditionering, som förbjuder alternativ med låg GWP från och med 2035. Dessutom utgör förbud mot alternativ med låg GWP i sektorn för skum, aerosoler och värmepumpar av monoblocktyp också ett stort problem för oss.

Det politiska valet att förbjuda alternativ med låg GWP inom sektorn för värmepumpar och brytare, tillsammans med andra mycket stränga förbud mot värmepumpar i bilaga IV och det nyligen införda förbudet för service av värmepumpar, är mycket känsligt för Tjeckien. Våra luftkvalitetsplaner är starkt beroende av installationen av värmepumpar och betydande investeringar har gjorts från de europeiska struktur- och investeringsfonderna (särskilt Sammanhållningsfonden) och från intäkterna från EU:s utsläppshandelssystem inom denna sektor. Vi befärar att eventuella ytterligare hinder skulle skada vår luftkvalitetspolitik och hållbarheten i de investeringar som görs i omställningen från kol till renare energikällor.

Vi anser också att ett förbud mot alternativ med låg GWP strider mot andan i beslut XXXIV/3 av parterna i Montrealprotokollet, där parterna uppmuntras att öka energieffektiviteten och samtidigt fasa ut fluorkolvätena, och att beakta rapporten från den tekniska och ekonomiska utvärderingspanelen för 2022. Beslut XXXIV/3 utgör inte ett enda initiativ, och debatten om energieffektivitet inom Montrealprotokollet utesluter inte på något sätt de fluorerade alternativen med låg GWP.

Av ovanstående skäl kan Tjeckien, trots att mycket arbete har lagts ned för att ta itu med vissa av frågorna, inte stödja överenskommelsen och kommer att avstå från att rösta.

Uttalande från Estland

Estland står fullt ut fast vid sitt åtagande att säkerställa att EU:s klimatpolitiska mål för 2030 och 2050 uppfylls och att målen i Parisavtalet och Montrealprotokollet uppfylls. Kommittén välkomnar därför förnyandet av förordningen om fluorerade växthusgaser och stöder dess mål att ytterligare minska utsläppen av fluorerade växthusgaser för att bidra till EU:s klimatmål samt främja innovation för produkter med låg GWP eller produkter som är fria från fluorerade växthusgaser.

Överenskommelsen om förordningen om fluorerade växthusgaser är resultatet av komplexa och spända diskussioner. Under hela förhandlingarna har Estland varit oroat över den föreslagna takten i utfasningen av fluorkolväten och de därmed sammanhängande kostnaderna för samhället samt tillräcklig tillgång till alternativ teknik till överkomliga priser på små marknader som Estland.

Estland vill också på nytt betona att respektive förbud bör baseras på en grundlig konsekvensbedömning av verklig genomförbarhet och tillgängliga alternativ. Vi beklagar att detta inte alltid har varit fallet. Konsekvensbedömningarna har ibland varit otillräckliga eller saknats, och både ur ett klimatperspektiv och ur ett ekonomiskt perspektiv kan behovet av en snabb och fullständig utfasning inom vissa sektorer ifrågasättas – vi går miste om fördelarna för klimatet. Ett av dessa problem rör förbudet mot fluorerade växthusgaser i små delade värmepumpar och vätskekylaggregat – vi förbjuder fungerande alternativ med låg GWP för minimala, om ens några klimateffekter. Samtidigt är användningen av alternativ med låg GWP helt i linje med Montrealprotokollet och dess minskningsmål.

En annan viktig fråga för oss är begränsningen av byggskum. För att hålla den förväntade renoveringstakten för den nyligen överenskomna renoveringsvågen måste vi bygga under hela året och alla årstider. Förbudet mot användning av fluorerade växthusgaser med låg GWP i isolerskum motverkar därför detta mål, eftersom det inte finns någon lösning utan fluorerade växthusgaser för byggnadstemperaturer under + 5 °C. Återigen förbjuder vi produkter med fluorerade växthusgaser och låg GWP utan konsekvensbedömning och hoppas att ett lämpligt och överkomligt alternativ kommer att finnas på marknaden vid tidpunkten för förbudet.

Vi ser fram emot kommissionens framtida riktlinjer om bilaga IV med en förklaring av förbuden och exempel på hur olika produkter omfattas av vissa förbud. Detta är avgörande för att förstå förbuden och för ett korrekt och likformigt genomförande av den nya förordningen i hela EU.

Estland stöder den överenskommelse som nåtts om förordningen, men vi förväntar oss att översynsklausulen om förbud enligt bilaga IV på ett adekvat sätt tar itu med frågan om befintliga alternativ och de ovannämnda farhågorna.

Uttalande från Ungern

Ungern har åtagit sig att uppfylla EU:s klimatmål för 2030 och 2050 och anser att det är viktigt att målen i Parisavtalet uppnås. Ungern instämmer till fullo i det allmänna målet att rollen för förordningen om fluorerade växthusgaser ska stärkas när det gäller att bidra till klimatneutralitet, men vi kan inte stödja den slutliga kompromissen.

Vi värdesätter vissa delar av paketet (bland annat att behålla kvotpriset på 3 euro, tillhandahålla skyddsåtgärder och undantag för säkerhet och, för att undvika ett marknadsmonopol, behålla undantaget från kvotsystemet för halvledare), men överenskommelsen överskrider viktiga röda linjer som Ungern tidigare har lyft fram vid flera tillfällen.

För det första anser vi att överenskommelsen strider mot målen för REPowerEU och ett snabbt införande av värmepumpar. Ett omfattande förbud mot köldmedier, särskilt alternativ med lägre utsläpp, strider därför mot EU:s klimatambitioner och skulle hindra en ökad användning av mer klimatvänliga alternativ, även med tanke på överkomliga priser.

Ungern har under förhandlingarna konsekvent insisterat på att energieffektivitet, teknisk säkerhet och ekonomisk genomförbarhet inte bör förbises och att de olika ekonomiska och geografiska förhållandena i varje medlemsstat bör beaktas. Överenskommelsen tar inte hänsyn till dessa farhågor.

Det begränsade underhållet av produkter som för närvarande finns på marknaden och som planeras för åtskilliga årtionden framåt samt den otillräckliga tiden för att förbereda sig för den tekniska omställningen kan också inge oro. De tekniska lösningarna i de typer av utrustning som för närvarande finns på marknaden kommer att förbjudas, och inom några år kommer det att finnas betydande begränsningar för ny utrustning som släpps ut på marknaden eller nytillverkad utrustning baserad på nuvarande teknik. De nya tekniska utmaningarna kommer att kräva en vidareutveckling av de nuvarande utbildningssystemen. I annat fall kan följden bli en brist på kvalificerad arbetskraft.

Med hänsyn till energieffektivitet och de tekniska säkerhetsaspekterna anser Ungern att marknadsbegränsningar för utrustning inte kan genomföras fullt ut inom den fastställda tidsfristen. Undantagen i överenskommelsen ger inte en tillfredsställande lösning på detta problem, eftersom en betydande del av den nuvarande utrustningen förväntas ersättas inom tio år.

På grund av de fluorerade köldmediernas höga globala uppvärmningspotential minskar tillgången på dessa konstant enligt det nuvarande kvotsystemet. Den överenskomna kvotminskningsplanen tar dock inte hänsyn till marknadsbehov och tekniska behov, vilket skulle kunna leda till en allvarlig brist på lagligt tillgängliga köldmedier på marknaden och dessutom en drastisk ökning av marknadspriset på köldmedier.

Förordningen skulle kunna leda till en oproportionerlig förändring av marknaden som drabbar konsumenterna på grund av prisökningar. Kombinationen av olika alltför restriktiva åtgärder, såsom åtgärder mot värmepumpar och prisökningen inom ramen för förordningen, skulle kunna leda till en enorm ökning av olaglig handelsverksamhet och import där Ungern, som är ett av EU:s gränsländer, skulle vara mycket utsatt. Å andra sidan skulle detta innebära en oöverkomlig börda för medlemsstaternas myndigheter.

Användningen av svavelhexafluorid (SF₆) är fortfarande nödvändig i vissa elektriska brytare för att säkerställa säker drift av elnätet under nuvarande tekniska förhållanden. Genom överenskommelsen kommer befintlig teknik på marknaden att fasas ut så att systemansvariga och elproducenter tvingas att snabbt anpassa sig till ny, ofta dyrare teknik. Det finns redan företag med betydande marknadsfördelar. Detta skulle också kunna skapa en allvarlig konkurrensnackdel för EU:s marknadsaktörer. Dessutom är förbudet mot installation av elektriska brytare inte i linje med den verkliga situationen på marknaden vad gäller teknik, säkerhet och utformning. Särskilt under en energikris skulle det kunna äventyra en stabil energiförsörjning och energitrygghet och gynna ett mycket begränsat antal producenter, vilket skulle leda till ytterligare marknadssnedvridningar.

Sist men inte minst är många av de införda förbuden inte underbyggda genom en ordentlig konsekvensbedömning av tillgången till lämpliga alternativ och deras marknadspriser. Vidare skulle vissa åtgärder, även enligt kommissionens preliminära bedömning, inte leda till några betydande utsläppsminskningar men ändå avlägsna andra genomförbara utsläppssnåla alternativ från marknaden.